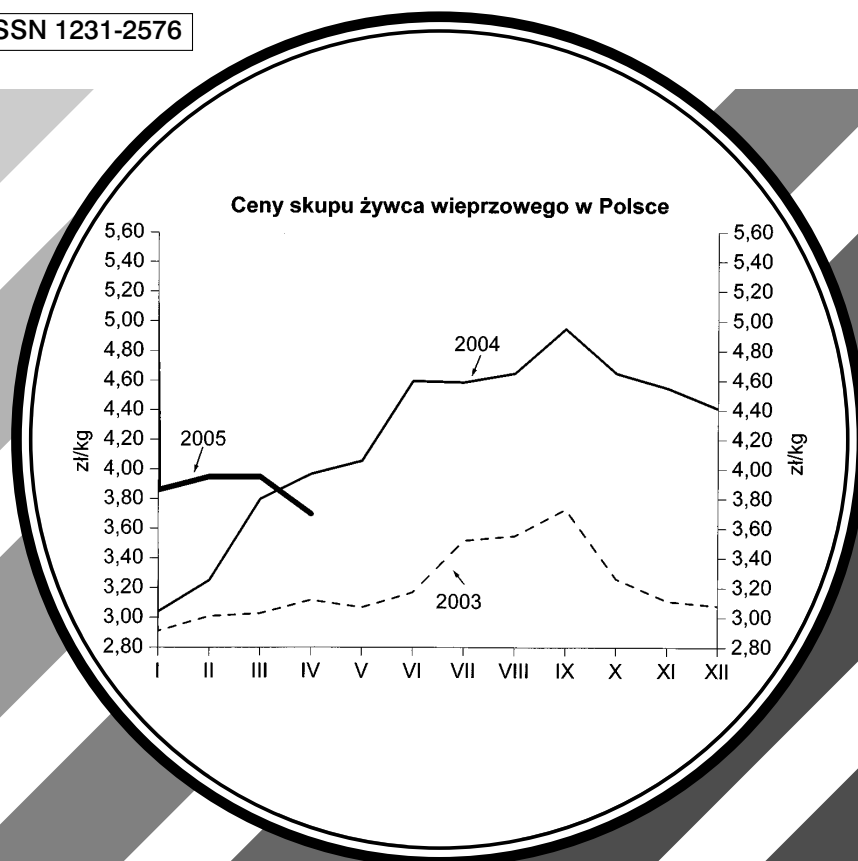

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

ISSN 1231-2576

ANALIZY
RYNKOWE

CZERWIEC 2005

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny – *J. Małkowski, D. Rycombel*
- IV. Aktualny i przewidywany stan rynku produktów owczarskich – *D. Zawadzka*
- V. Działania ARR na rynku mięsa – *J. Kossakowska*
- VI. Przetwórstwo mięsa – *R. Urban*
- VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ – PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

prof. dr hab. Jan Małkowski
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

mgr inż. Jolanta Kossakowska
Agencja Rynku Rolnego
Tel.: (0·prefiks·22) 661-78-75

mgr inż. Danuta Rycombel
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-616

dr Krystyna Świetlik
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-707

prof. dr hab. Roman Urban
Zakład Ekonomiki Przemysłu Spożywczego
Tel.: (0·prefiks·22) 826-25-85

mgr Danuta Zawadzka
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-448

mgr Lucyna Mieszkowska
Zakład Badań Rynkowych
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-595

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 17.05.2005 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w październiku 2005 r.

REASUMPCJA

W 2004 roku sytuację na rynku mięsa kształtowały dwa zasadnicze czynniki. Pierwszym z nich był duży spadek produkcji wieprzowiny. Drugim zaś, odnoszącym się głównie do rynku wołowiny, było przystąpienie Polski do Unii Europejskiej. W 2004 roku produkcja wieprzowiny (wbc) wyniosła około 1980 tys. ton i była mniejsza aniżeli w 2003 roku o 230 tys. ton, tj. o 10,4%.

Ocenia się, że w 2005 roku poziom tej produkcji będzie nieco niższy aniżeli w 2004 roku. Kilkuprocentowy wzrost produkcji w IV kwartale nie zrekompensuje co najmniej 5% spadku w I półroczu tego roku w stosunku do I półrocza 2004 roku, ale zapoczątkuje kolejny sukcesywny wzrost produkcji mniej więcej do połowy 2007 roku.

Przewiduje się, że w wyniku bardzo korzystnych warunków chowu trzody w roku 2004/2005 i prawdopodobnie dość jeszcze korzystnych warunków w roku 2005/2006 (przy przeciętnych tegorocznych zbiorach zbóż), pogłowiu trzody chlewnej w lipcu 2005 roku może się mieścić w przedziale 17,5–17,7 mln sztuk, wobec 17,0 mln w lipcu 2004 roku, a w połowie 2006 roku osiągnąć poziom około 18,5 mln sztuk.

W I półroczu 2004 roku ceny skupu trzody systematycznie rosły i w czerwcu były wyższe aniżeli w grudniu 2003 roku o 49%. Ceny detaliczne wieprzowiny od grudnia do czerwca wzrosły o 12,4%. W II półroczu, ceny skupu ustabilizowały się w zasadzie na poziomie z czerwca (wykres 1), natomiast ceny detaliczne nadal rosły aż do października, w którym były o 21,7% wyższe aniżeli w grudniu. Tak duży wzrost cen żywca i mięsa ograniczył spożycie i dlatego ceny zaczęły obniżyć się w ostatnich dwóch miesiącach roku, mimo dalszego spadku produkcji. Ocenia się, że w roku 2004 spożycie wieprzowiny wyniosło 39 kg i było mniejsze niż w 2003 roku o 2 kg.

W I kwartale br. ceny skupu trzody kształtowały się w granicach 3,86–3,95, wobec 4,40 zł/kg w grudniu 2004 roku. Ceny detaliczne wieprzowiny już pod koniec ubiegłego roku zaczęły powoli spadać, a ich poziom w marcu 2005 roku był niższy aniżeli w grudniu o 4,8%.

W II kwartale 2005 roku ceny skupu trzody będą nieco niższe niż w I kwartale. Ceny detaliczne wieprzowiny także i w tym okresie mogą nieco spaść. Wzrost tych cen możliwy jest natomiast w III kwartale, gdyż sezonowo wzrosną wówczas ceny skupu trzody, jednakże nie do poziomu ubiegłorocznego. Również w IV kwartale ceny skupu trzody będą niższe niż przed rokiem. W rezultacie ceny detaliczne wieprzowiny w grudniu 2005 roku powinny być istotnie niższe aniżeli w grudniu 2004 roku.

Wzrostowej fazie produkcji i podaży żywca wieprzowego w 2006 roku odpowiadać będzie spadkowa faza cen. Poziom cen detalicznych wieprzowiny w końcu 2006 roku będzie znacząco niższy aniżeli w końcu 2005 roku.

Zarysowane tendencje rozwoju cen wieprzowiny w latach 2005–2006 w Polsce będą zbieżne z ogólną tendencją rozwoju tych cen w Unii Europejskiej. W drugiej połowie 2004 roku ceny trzody chlewnej, porównywalnej pod względem jakości, były w Polsce wyższe niż w Unii Europejskiej, co spowodowało spadek eksportu i wzrost importu. W I kwartale 2005 roku, ceny trzody w Polsce kształtują się poniżej poziomu cen unijnych. Z podobną sytuacją będziemy mieć do czynienia również w pozostałych kwartałach tego roku oraz w 2006 roku. W związku z tym w 2006 roku eksport wieprzowiny powinien być zasadniczo większy niż w 2005 roku, a import zdecydowanie mniejszy.

W Polsce popyt na wołowinę jest mały. Dlatego też ceny żywca woło-

wego przez wiele lat były niskie, a pogłowiu bydła zmniejszało się. Dopiero po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej ceny bydła, a zwłaszcza cieląt, skokowo wzrosły stabilizując się w późniejszych miesiącach..

W pierwszych miesiącach br. przeciętne ceny skupu bydła rzeźnego kształtują się w granicach 4,10–4,20 zł/kg, wobec 3,04 zł w I półroczu 2004 roku i 2,62 w I półroczu 2003 roku. Ceny młodego bydła rzeźnego są o 20–30 groszy wyższe od cen przeciętnych. Pozytywny wpływ dużego wzrostu cen bydła rzeźnego na rozwój jego pogłowia może być widoczny dopiero w dalszej perspektywie, kiedy eksport żywego bydła ciężkiego lub wołowiny będzie tak samo opłacalny jak obecnie eksport cieląt. W 2004 roku zwiększył się on z 560 tys. sztuk do 918 tys. sztuk.

W wyniku wzrostu cen skupu bydła, ceny detaliczne wołowiny, także skokowo wzrosły. W lipcu 2004 roku były wyższe aniżeli w grudniu 2003 roku o około 40%. Od tego czasu do końca ubiegłego roku nieco tylko wzrosły, a w marcu 2005 roku były wyższe o 1% niż w grudniu 2004 roku, mimo spadku w tym okresie podaży bydła rzeźnego. Do końca 2005 roku i w 2006 roku, ceny skupu i ceny detaliczne nie ulegną zasadniczym zmianom, ponieważ usztywniał je będzie spadek cen wieprzowiny i drobiu.

W przemyśle mięsnym w 2004 roku kontynuowany był proces uprzemysławiania ubojów. Zwiększyła się produkcja przetworów mięsnych (o ok. 4%), przy dużym wzroście wartości sprzedaży produktów tego sektora (o 23%). Inwestycje osiągnęły rekordowy poziom (ponad 1,5 mld zł), czterokrotnie wyższy niż w latach 2000–2001. Gwałtownie zwiększyła się liczba zakładów mięsnych mających uprawnienia do sprzedaży na rynkach UE (prawie dziesięciokrotnie). Rentowność była niska, a stan finansowy sektora jest niezwykle trudny.

SUMMARY

The meat market in 2004 was shaped by two overall factors. First of them was a decline in pork production and the second, concerning mainly the beef market was the accession to the EU. Pork production in 2004 totalled about 1980 and was 10,4 % or 230 thousand tons down from 2003.

A slight increase of pork production is expected in 2005. A several-percent-increase in the fourth quarter of 2005 will not offset the decline by at least 5% in the first half of the year. However it would begin consequent, gradual increase in production that is estimated to last by the middle 2005.

Reflecting very favourable conditions of pork production in the 2004/05 season and still good situation in the 2005/06 season (assuming average cereal crops this year), swine stock size in July 2005 is estimated between 17,5 and 17,7 million, versus 17,0 million in July 2004. In the middle 2006 swine stock is forecast to increase to 18,5 million.

Procurement prices of pork in the first half of 2004 were subject to a gradual increase and in June exceeded the level from June 2003 by 49%. At the same time retail pork prices increased by 12,4%. In the second half of 2004 procurement prices were fairly stable at the level observed in June (Graph 1), while retail price kept growing by October, when they were 21,7% up from December 2003. Such bulk increase in the price of live-stock and meat led to a reduction in consumption. Therefore, despite declining production the prices started to dwindle at the end of 2004 (November and December). Pork consumption in 2004 totalled 39 kg per capita, which was 2 kg down from 2003.

Procurement prices of pork in the first quarter of 2005 were fluctuating between 3,86 and 3,95 PLN/kg versus 4,40 PLN/kg in December 2004. Retail prices of pork started to decline already at the end of 2004. In March 2005 they were 4,8% down from December 2004.

Pork procurement prices in the second quarter of 2005 are expected slightly down from the first quarter. Similar developments may concern retail prices. An upward shift in retail prices is likely to occur in the third quarter of 2005, when a seasonal increase in procurement prices is expected. However the prices still would lag behind the level observed a year ago. The price in the fourth quarter is also lower than in corresponding period of 2004. In December 2005 retail price of pork should therefore be considerably down from December 2004.

Upward trend in production and supplies in 2006 will push pork prices down. At the end of 2006 retail pork prices would significantly fall below the level observed at the end of 2005.

The forecast price developments in Poland would go in line with the price forecast for the EU. In the second half of 2004 the prices of pork in Poland were higher than in the EU, which hampered exports and triggered imports. In the first half of 2005 pork prices in Poland fell below the level observed in the EU. Such situation is expected to last by the end of 2006, which should considerably increase exports and dwindle imports.

Demand for beef in Poland is still weak. Therefore cattle herd kept declining and beef prices were low for many years. Barely right after Po-

lish accession to the EU cattle prices, particularly young cattle (calves) prices, started peaking up and then stabilised later on.

Average procurement prices of beef in the first months of 2005 fluctuate between 4,10 and 4,20 PLN/kg, versus 3,04 and 2,62 PLN/kg in the first half of 2004 and 2003 respectively.

The prices of young cattle are some 0,2–0,3 PLN above the average prices. A positive impact of the price increases on the development of cattle herd can be visible in the medium run, when the export of live cattle would be as profitable as presently the export of calves. In 2004 calve export increased from 560 to 918 thousand animals.

Reflecting the procurement price increase, beef prices at the retail level also rapidly increased. In July 2004 were about 40% up from December 2003. Since then to the end of 2004 beef prices increased only negligibly and despite decline in supply were in March 2005 1% up from December 2004. Taking into account forecast decline in the prices of pork and poultry none of major changes in beef procurement prices and at the retail level are expected by the end of 2005 and 2006.

The process of industrialisation of slaughters was continued in 2004. The production of meat preparations increased by 4%. At the same time the value of sales peaked up by 23%. Investments reached a record level totalling over PLN 1,5 billion, which was four times higher than average in the period of 2000–2001. The number of companies entitled to trade on the EU market grew by almost 10 times. The profitability of the sector was low and financial condition very difficult.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Rynek cukru (27) • czerwiec 2005,
2. Rynek zbóż (28) • czerwiec 2005,
3. Rynek rzepaku (27) • czerwiec 2005,
4. Rynek owoców i warzyw (26) • czerwiec 2005,
5. Rynek ziemi rolniczej (8) • wrzesień 2005,
6. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (28) • wrzesień 2005,
7. Rynek pasz (18) • październik 2005,
8. Rynek mięsa (29) • październik 2005,
9. Rynek mleka (29) • październik 2005,
10. Rynek drobiu i jaj (28) • październik 2005,
11. Rynek ziemniaka (28) • listopad 2005,
12. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (22) • grudzień 2005,
13. Popyt na żywność (6) • grudzień 2005,
14. Rynek ryb (4) • grudzień 2005.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2005 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel. (0-prefiks-22) 50-54-685, faks 827-19-60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
